

2010-05-24

B E S L U T

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)
Att. Verkställande direktören
106 40 Stockholm

FI Dnr 10-4313
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
P.O. Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Beslut om anmärkning och straffavgift

Finansinspektionens beslut (att meddelas den 25 maj 2010 kl. 08.30)

1. Finansinspektionen meddelar Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) (502032-9081) en anmärkning.
(25 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden)

2. Finansinspektionen beslutar att Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) ska betala en straffavgift på 2,5 miljoner kronor.
(25 kap. 8-10 §§ lagen om värdepappersmarknaden)

Hur man överklagar, se bilaga.

1 Sammanfattning

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) (SEB eller banken) har tillstånd att driva bankrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Banken har även tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LV).

Banken har under två, delvis överlappande, perioder om tio respektive fyra månader, brustit i sin skyldighet att rapportera sammanlagt 93 893 transaktioner avseende finansiella instrument till Finansinspektionen i enlighet med 10 kap. 3 § LV.

Banken har inte genomfört några regelbundna kontroller för att säkerställa att antalet rapporterade transaktioner motsvarat antalet genomförda transaktioner, eller vidtagit några andra ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att systemförändringar inte påverkar bankens transaktionsrapportering. Mot den bakgrunden finner Finansinspektionen att banken har haft bristande rutiner. För denna del av verksamheten har banken således inte uppfyllt kraven på intern styrning och kontroll i 8 kap. 9 och 11 §§ LV och 6 kap. 8 § Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersrörelse (FFFS 2007:16) (värdepappersföreskrifterna).

Den uteblivna rapporteringen har omfattat ett inte obetydligt antal transaktioner och har pågått under en förhållandevis lång tid. Mot bakgrund av detta har den uteblivna rapporteringen påverkat Finansinspektionens möjlighet att kontrollera hur banken har uppfört sig i handeln samt försvårat Finansinspektionens möjligheter att övervaka och upptäcka förekomsten av marknadsmissbruk. Dessutom har överträdelsen medfört att Finansinspektionen inte har kunnat förse övriga tillsynsmyndigheter inom EES med korrekta transaktionsrapporter. Bristerna i bankens kontrollrutiner har vidare medfört en betydande risk för att eventuella ytterligare ofullständiga transaktionsrapporter inte skulle ha upptäckts av banken.

Överträdelsen kan inte anses som ringa eller ursäktlig, men mot bakgrund av de åtgärder som banken vidtagit för att förhindra framtida överträdelser, är det tillräckligt att meddela banken en anmärkning förenad med en straffavgift.

2 Ärendet

Den 8 oktober 2009 informerade SEB Finansinspektionen om att banken under perioder inte rapporterat vissa transaktioner avseende finansiella instrument som banken utfört. Detta ledde till att Finansinspektionen genomförde en undersökning. Av undersökningen har framgått att banken inte rapporterat, dels – under perioden den 4 december 2008 till och med den 30 september 2009 – 57 197 transaktioner utförda vid London Stock Exchange, dels – under perioden den 8 juni till och med 30 september 2009 – 36 696 transaktioner utförda vid SWX-Europe. Antalet transaktioner som inte rapporterats under nämnda perioder uppgick således sammanlagt till 93 893. Transaktionerna har rapporterats till Finansinspektionen i efterhand, vilket gjordes den 27 oktober 2009.

Enligt SEB upphörde transaktionsrapporteringen på grund av att en ny rutin för ”netting” för affärer på de aktuella handelsplatserna infördes på bankens back-office. Den nya rutinen påverkade uppgifterna i systemet där transaktionerna fanns registrerade. Det medförde att de aktuella källsystemen som skulle leverera informationen till en applikation, som i sin tur levererar rapporter till Finansinspektionen, inte fungerade. Eftersom applikationen inte fick informationen kunde således inga rapporter skickas till Finansinspektionen. Bristen upptäcktes sedan genom en tillfällighet av bankens IT-personal.

En anledning till att den uteblivna rapporteringen upptäcktes först efter lång tid var, enligt SEB, att transaktionerna genomförts på marknadsplatser där banken utför ett relativt begränsat antal affärer i förhållande till bankens totala transaktionsvolym. Ytterligare omständigheter som gjorde det svårt för banken att upptäcka det inträffade var att felet i det nyutvecklade källsystemet uppkom först då systemen togs i bruk, och inte omedelbart vid systemutvecklingen.

3 Tillämpliga bestämmelser

Transaktionsrapportering

Ett värdepappersinstitut är enligt 10 kap. 3 § LV ansvarigt för att uppgifter om de transaktioner som institutet har utfört, så snart som möjligt och senast vid slutet av följande arbetsdag, rapporteras till Finansinspektionen om transaktionerna avser finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad. Rapporten ska bl.a. innehålla namn och beteckning på de instrument som har köpts eller sålts, kvantitet, dag och tidpunkt för genomförandet av transaktionen, transaktionspriset samt möjligheten att identifiera det rapporterade värdepappersinstitutet.

Intern styrning och kontroll

Av 8 kap. 9 § LV framgår att ett värdepappersinstitut ska upprätta och tillämpa de riktlinjer och rutiner som krävs för att institutets styrelse och anställda ska följa de regler som gäller för verksamheten.

Enligt 8 kap. 11 § LV ska ett värdepappersinstitut tillämpa sunda rutiner för förvaltning av verksamheten. Institutet ska ha rutiner för intern kontroll, effektiva metoder för riskbedömning, och effektiv drift och förvaltning av sina informationssystem.

Ett värdepappersinstitut ska vidare enligt 6 kap. 8 § värdepappersföreskrifterna ha aktuella och lämpliga riktlinjer och rutiner för att kunna upptäcka vilka risker som finns för att företaget inte fullgör sina förpliktelser enligt LV och andra författningar som reglerar företagets verksamhet, samt införa lämpliga åtgärder och rutiner för att minimera dessa risker.

4 Finansinspektionens bedömning

Brister i transaktionsrapportering

Den uteblivna rapporteringen har påverkat Finansinspektionens möjlighet att kontrollera hur banken har uppfört sig i handeln samt försvårat Finansinspektionens möjligheter att övervaka och upptäcka marknadsmissbruk. Kravet på transaktionsrapportering syftar till att göra det möjligt för den behöriga myndigheten i varje medlemsland inom EES att övervaka att värdepappersinstituterna agerar hederligt, rättvist och professionellt samt på ett sätt som gör att värdepappersmarknadens integritet främjas. En fullständig och korrekt transaktionsrapportering bidrar till Finansinspektionens möjligheter att kontrollera hur värdepappersinstituterna uppför sig i handeln och ökar Finansinspektionens möjligheter att övervaka och upptäcka förekomsten av marknadsmissbruk. Kravet på full insyn i värdepapperstransaktioner syftar även till att skydda investerare, integrera värdepappersmarknaden inom EU och främja prisbildningseffekten för finansiella instrument.

Den uteblivna rapporteringen omfattar knappt 94 000 transaktioner, vilket i sig är ett inte obetydligt antal, även om det sett i relation till det genomsnittliga antalet transaktioner som SEB genomför varje dag endast utgör en begränsad del.

Genom att inte lämna en fullständig och korrekt transaktionsrapportering har banken brutit mot 10 kap. 3 § LV.

Brister i intern styrning och kontroll

Den omständigheten att banken under två delvis överlappande men förhållandevis långa perioder inte har uppmärksammat att transaktionsrapporteringen varit ofullständig, medför att det finns anledning att ifrågasätta om banken har haft tillräckliga rutiner för att säkerställa en god intern styrning och kontroll.

Vid de aktuella perioderna för felrapportering kan konstateras att banken inte har genomfört några regelbundna kontroller för att säkerställa att antalet rapporterade transaktioner motsvarat antalet genomförda transaktioner. Inte heller har tillräckliga tester genomförts i samband med systemförändringen. Bristerna i bankens kontrollrutiner har medfört en betydande risk för att eventuella ytterligare ofullständiga transaktionsrapporter inte skulle ha upptäckts av banken. Finansinspektionen ifrågasätter inte att banken har haft interna riktlinjer och instruktioner avseende organisationen för transaktionsrapportering vid tidpunkten för felrapporteringen, men däremot har dessa bevisligen inte varit tillräckliga. För den del av verksamheten som avser transaktionsrapportering har banken således inte levt upp till de krav på en tillfredsställande intern styrning och kontroll som ställs i 8 kap. 9 och 11 §§ LV samt 6 kap. 8 § värdepappersföreskrifterna.

5 Övervägande om ingripande

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 25 kap. 1 § första stycket LV ska Finansinspektionen ingripa, om ett svenskt värdepappersinstitut har åsidosatt sina skyldigheter enligt LV, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet.

Finansinspektionen ska ingripa genom att utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, eller genom ett förbud att verkställa beslut eller genom att meddela företaget en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska företagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. Av 25 kap. 8-10 §§ LV framgår att Finansinspektionen får förena ett beslut om anmärkning eller varning med ett beslut om att före-

taget ska betala en straffavgift om lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor.

Finansinspektionen kan enligt 25 kap. 2 § LV avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om företaget gör rättelse eller om något annat organ har vidtagit åtgärder mot företaget som bedöms tillräckliga.

Val av ingripande

Vid val av ingripande ska Finansinspektionen först göra en bedömning av om överträdelsen är allvarlig och om det därför kan bli aktuellt att återkalla bankens tillstånd eller annars meddela en varning.

Mot bakgrund av att den uteblivna rapporteringen har omfattat ett inte obetydligt antal transaktioner och pågått under en förhållandevis lång tid har det påverkat Finansinspektionens möjlighet att kontrollera hur SEB har uppfört sig i handeln samt försvårat Finansinspektionens möjlighet att övervaka och upptäcka förekomsten av marknadsmissbruk. Därtill har överträdelsen medfört att Finansinspektionen inte har kunnat förse övriga tillsynsmyndigheter inom EES med korrekta transaktionsrapporter.

Finansinspektionens utredning visar att bristen upptäcktes av en tillfällighet. Det förhållandet att banken inte har haft rutiner för att kontrollera att transaktionsrapporteringen varit korrekt har medfört en betydande risk för att eventuella ytterligare ofullständiga transaktionsrapporter inte skulle ha upptäckts av banken. Detta får ses som en besvärande omständighet för banken. Vidare är det anmärkningsvärt att testförfaranden inte regelmässigt har skett för systemförändringar, om det inte går att utesluta att rapporteringen kan påverkas.

Finansinspektionen bedömer dock att överträdelsen inte är att anse som allvarlig i lagens mening varför det inte kan bli fråga om att återkalla bankens tillstånd eller meddela en varning. Om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om banken vidtar rättelse kan Finansinspektionen helt avstå från ingripande. Finansinspektionen ska i det enskilda fallet göra en nyanserad bedömning av om omständigheterna är sådana att eftergift bör medges. Vid överträdelser som inte är allvarliga eller ringa kan anmärkning meddelas, vilket enligt förarbetena kan vara en markering inte bara mot banken utan mot marknaden i stort.

Även om de transaktioner som inte har rapporterats endast utgjort en begränsad del av det totala antalet transaktioner som SEB dagligen genomför, har den uteblivna rapporteringen pågått under en längre tid utan att upptäckas. Det har således inte varit fråga om enstaka tillfällen.

Finansinspektionen väger, vid bedömningen av om ett ingripande bör ske, in det faktum att överträdelsen upptäcktes av SEB självt och att SEB kontaktade Finansinspektionen omedelbart och rapporterade de transaktioner som saknats, vilket föranledde en undersökning från Finansinspektionens sida. Därutöver

påbörjade banken genast en översyn av instruktioner och kontrollsystem m.m. vilket har lett fram till att banken vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att förhindra att fel och brister i rapporteringen uppstår igen.

Enligt bankens handlingsplan har bl.a. en ny befattning som övergripande processansvarig för transaktionsrapportering inrättats. Vidare har banken inlett en revidering av hur acceptanstester vid förändringar i de källsystem som får uppgifter om transaktioner ska dokumenteras. Vid varje systemförändring, oavsett omfattning, kommer tester att genomföras och dokumenteras. De enheter som ingår i processen ska bekräfta att systemförändringen inte påverkar transaktionsrapporteringen. Därutöver kommer nya periodiska kontroller att införas för att säkerställa upptäckt av eventuell utebliven rapportering. Kontrollerna kommer bl.a. att baseras på statistik över rapporterade transaktioner, uppdelat per marknadsplats. Statistiken kommer att jämföras med rapporterade transaktioner för att SEB ska kunna få indikationer på eventuella avvikelser.

Finansinspektionen anser dock att det inte går att avstå från ett ingripande i detta fall, trots att banken vidtagit åtgärder för att transaktionsrapporteringen i framtiden ska vara fullständig och korrekt. För det talar att bristerna avsåg en inte obetydlig mängd transaktioner och pågick under en förhållandevis lång tid. För ett ingripande talar också, med större styrka, den bakomliggande bristen i intern styrning och kontroll. Banken bör därför meddelas en anmärkning.

För att markera vikten av att reglerna om transaktionsrapportering och intern styrning och kontroll följs, bör anmärkningen förenas med en straffavgift. Avgiften får i det här fallet inte överstiga 50 miljoner kronor. Vid bestämmande av avgiftens storlek väger Finansinspektionen in att banken själv har uppmärksammat Finansinspektionen på att rapporteringen inte har varit korrekt och låter därför avgiften stanna vid 2,5 miljoner kronor.

Straffavgiften tillfaller staten och faktureras genom Finansinspektionens försorg efter att beslutet vunnit laga kraft.

FINANSINSPEKTIONEN

Bengt Westerberg
Styrelseordförande

Anna Fryklund
Jurist

Beslutet har fattats av Finansinspektionens styrelse efter föredragning av juristen Anna Fryklund. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefsjuristen Per Håkansson, avdelningschefen Charlotta Carlberg och finansinspektören Denny Sternad deltagit.

DELGIVNINGSKVITTO

FI Dnr 10-4313
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
P.O. Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Beslut om anmärkning och straffavgift

Handling:

Beslut avseende anmärkning och straffavgift den **25 maj 2010** till
Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ).

Jag har i egenskap av behörig ställföreträdare denna dag tagit del av
handlingen.

.....
DATUM

.....
NAMNTECKNING

.....
NAMNFÖRTYDLIGANDE

.....
EV. NY ADRESS

.....

.....

.....

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot
inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom
stämningsman.

Om du använder det bifogade kuvertet är återsändandet gratis.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL FÖRVALTNINGSRÄTTEN

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det. Skriv i så fall till Förvaltningsrätten, men sänd in skrivelsen till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 STOCKHOLM.

Ange i er skrivelse ärendets nummer, vilket beslut ni överklagar, den ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras. Underteckna skrivelsen och ange namn och adress.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fick detta beslut. Om överklagandet kommer senare får det inte prövas.

Finansinspektionen sänder överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning, om Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.